

 Nome kommune	Budsjett 2020 - økonomiplan 2020-2023		
	Arkivsaknr: 19/1572		
	Jnr.:	Arkiv	Saksbehandler
	2019015804	K1-150	Anja Kristin Salte Hjelseth

Forvaltningsorgan	Dato	Sak nr
Rådet for personer med funksjonsnedsettelse	18.11.2019	023/19
Eldrerådet	18.11.2019	022/19
Helse- og omsorgsutvalg	19.11.2019	003/19
Oppvekstutvalg	19.11.2019	001/19
Samfunnsutviklingsutvalg	20.11.2019	001/19
Formannskapet	21.11.2019	102/19
Kommunestyret		

Innstilling fra kommunedirektøren:

Driftsbudsjettet 2020:

1. Rammer og disponering

a) Kommunestyret vedtar fellesinntekter og fellesutgifter med en netto inntekt på 450,076 mill. kr. Netto driftsrammer for rammeområdene fordeles slik det framgår av budsjettskjema 1A og IB i rådmannens talldel.

b) Tiltak for å tilpasse driften til vedtatte netto driftsrammer, gjennomføres slik det er redegjort for i saksutredningen for de ulike rammeområder.

c) Ved ledighet skal alle faste stillinger gjennomgå en løpende vurdering om endring, videreføring, eller inndragning. Sak fremmes for administrasjonsutvalget før eventuell utlysing og tilsetning foretas. Stillinger i etablert turnusordning innenfor helse- og omsorgstjenesten, og ikke-administrative stillinger i grunnskolen og barnehagen unntas.

d) Kontantoverføringen til Nome kirkelige fellesråd fastsettes til 5,965 mill. kr, og inngår i rammeområde D: Kirkelige formål.

e) Kommunestyret slutter seg til handlingsplan for disponering av eventuelle statlige midler til næringsfond og kraftfond slik det framkommer i rådmannens tekstdel i punkt 6.8.3 under rammeområde H: Samfunnsutvikling.

f) Under forutsetning at det bevilges midler til statlig næringsfond i 2020, delegerer kommunestyret til MTNU AS å forvalte disse midlene i sin helhet til bedriftsretta støtte. Bevilgninger pr sak begrenses til kr 50.000.

2. Skatter, gebyrer og betalingssatser.

Fellesinntekter

a) Det utlignes skatt på formue/inntekt med maksimalsatser for inntektsåret 2019.

b) Det skrives ut skatt på formue/inntekt med maksimalsatser for inntektsåret 2020.

c) I medhold av eiendomsskattelov §§ 2 og 3, skrives eiendomsskatten ut etter utskrivningsalternativ «A) Faste eiendommer i hele kommunen».

- Den generelle skattesatsen settes til 7 promille. Satsene differensieres ved at den sats som skal gjelde for boliger og fritidseiendommer settes til 5 promille.
- Nyoppført bygning som brukes som bolig fritas etter eiendomsskatteloven § 7 bokstav c i 5 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket.
- Eiendomsskatten skal betales i fire eller tolv terminer.
- Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen skattevedtekter fastsatt av Sakkyndig nemnd for eiendomsskatt. Fra skatteåret 2020 gjelder nye takster. For utskriving av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet.
- For skatteåret 2020 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsatt grunnlag» i henhold til overgangsregelsen i eiendomsskattelovens § 3 og 4, første ledd. Dette særskilte grunnlaget skal i 2020 være lik 5/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaket av at produksjonsutstyr og -installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk, som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom.

d) Husleie i kommunale boliger øker med 1,5 % med virkning fra 01.04.2020.

Det samme gjelder for all korttidsutleie og utleie av andre kommunale bygninger hvor annet ikke er bestemt.

Utleiesatsen for kultur-, idretts- og skolebygg er uendret (kr 70) for foreninger og private fra Nome kommune.

Oppvekst

e) Foreldrebetaling i kommunale barnehager justeres samsvar med Stortingets endelige vedtak for maksimalsatser pr måned (Regjeringens forslag kr 3.135 pr måned fra 1. Januar). I tillegg kreves inn kr 300 for mat i barnehagen.

Korttidsplasser, redusert plass og søskenmoderasjon betales forholdsvis.

f) Foreldrebetaling i skolefritidsordninga økes med 3,1 % fra kr 2.185 til kr 2.253 pr måned for hel plass (38-ukers tilbud), og økes fra 2.425 til kr 2.500 pr måned for hel plass (44-ukers-tilbud). For færre antall dager i uka betales forholdsvis.

Helse og omsorg

g) Betaling for ordinært opphold i institusjon fastsettes med grunnlag i forskrift fra Helse- og omsorgsdepartementet.

h) Egenbetaling ved korttidsopphold i institusjon og Bjervatun økes fra kr 165 til kr 170 pr døgn.

i) Egenbetaling på aktivitetssenter økes fra kr 165 til kr 170 pr dag. Dette innbefatter måltider og transport.

j) Pris på salg av middag er kr 85, og økes ikke.

k) Prisen på abonnement på hjemmehjelp økes for de med inntekt over 2G. Minsteprisen fastsettes av Staten og økes videreføres på kr 210. De øvrige prisene på abonnementet foreslås endret i tråd med tabellen under:

	Nettoinntekt før særfradrag	Pris abonnement pr mnd.
Inntil 2G	kr 199 716	210
2G – 3G	kr 199 716	870
3G – 4G	kr 387 532	1.300
Over 4G	kr 399 432	1.500

Ingen betaler mer enn selvkost (312 kr/time).

l) Pris på leie av trygghetsalarm økes fra kr 295 til kr 305 pr måned. Installasjon av nøkkelboks fastsettes til kr 300 (engangsavgift).

m) Oppholdsbetaling på Bjervatun økes med kr 300 pr måned til henholdsvis kr 8.700 (små rom) og kr 9.000 (store rom).

Samfunnsutvikling

n) Elevavgift ved Nome kulturskole øker med 2,8 % fra kr 3.017 for skoleåret 2018/2029 til 3.101 for skoleåret 2019/2020.

o) Vedtatt reglement gir fullstendig grunnlag for betaling av gebyrer (tilknytning/årsgebyrer).

Bolig med husbankstørrelse kan få årsgebyrer som følger:

- Nome kommune fastsetter renovasjonsgebyr lik det IATA IKS vedtar som sitt inntektskrav.
- Nome kommune fastsetter slamtømmingsgebyr lik det IATA IKS vedtar som sitt inntektskrav.
- Feie- og tilsynsgebyr øker med 8,2 % fra kr 376 til 407 pr pipe **ekskl. mva.**
- Vanngebyr fastsettes til kr 4.035 **ekskl. mva.** (uendret fra 2019).
- Avløpsgebyr fastsettes til kr 6.191 **ekskl. mva.** (uendret fra 2019).
- Tilknytningsavgift vann er uendret med kr 1.000 ekskl. mva.
- Tilknytningsavgift avløp er uendret med kr 1.000 ekskl. mva.

p) Boligeiendommer som ikke helt eller delvis er utleid/utlånt til andre, kan få redusert sine samlede eiendomsgebyrer til kr 7.500 inkl. mva pr. år, etter årlig søknad. Dette under forutsetning av at husstanden har en samlet personinntekt under 2G ved siste ordinære ligning (inntektsåret 2019). Samfunnsutviklingsetaten administrerer ordningen.

3. Diverse

Rådmannen gir tilbakemelding om budsjettutviklingen i 2020 i form av tertialrapportering (pr 1. mai og 1. september) til kommunestyret.

Investeringsbudsjettet 2020:

4. Investeringer for 2019 med finansiering, herunder låneopptak, vedtas med de tiltak og beløp som går fram av budsjettskjema 2A og 2B i rådmannens talldel.

5. Det er en forutsetning at alle investeringstiltak er fullfinansierte før igangsetting.

6. Nome kommune tar opp startlån i Husbanken med kr 5 mill. til videre utlån.

7. I samsvar med vedtatt finansreglement, gis rådmannen fullmakt til å velge kredittinstitusjon og lånevilkår, herunder fastsette løpetid innenfor vedtatt låneramme.

8. Kapitalinntekter av enhver art som inntektsføres i investeringsbudsjettet, avsettes i sin helhet til ubundet investeringsfond dersom det ikke er knyttet særskilte vilkår til inntektene

(Kommunestyret gjør endelig vedtak).

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse 18.11.2019:

Behandling:

Rådet tar budsjettsaken til orientering, enstemmig vedtatt.

RFF- 023/19 Vedtak:

Saken tas til orientering.

Eldrerådet 18.11.2019:

Behandling:

Eldreådet tar budsjettsaken til orientering, enstemmig vedtatt.

ER- 022/19 Vedtak:

Saken tas til orientering.

Helse- og omsorgsutvalg 19.11.2019:

Behandling:

1. Saken tas til foreløpig orientering.

2. HO-utvalget vil vise til budsjettdokument fra des. 2018 hvor det ble forventet en budsjettøkning i planperioden.

I årets budsjett/planperioden 2020-2023 blir budsjettet redusert, jf driftsreduserende

tiltak.

HO-utvalget ser med bekymring på budsjettsituasjonen. Dette vil blant annet berøre arbeidet med plan for heltidskultur.

Enstemming vedtatt.

HO- 003/19 Vedtak:

1. Saken tas til foreløpig orientering.

2. HO-utvalget vil vise til budsjettdokument fra des. 2018 hvor det ble forventet en budsjettøkning i planperioden.

I årets budsjett/planperioden 2020-2023 blir budsjettet redusert, jf driftsreduserende tiltak.

HO-utvalget ser med bekymring på budsjettsituasjonen. Dette vil blant annet berøre arbeidet med plan for heltidskultur.

Oppvekstutvalg 19.11.2019:

Behandling:

Utvalget tar saken til orientering.

Enstemmig vedtatt.

OPV- 001/19 Vedtak:

Utvalget tar saken til orientering.

Samfunnsutviklingsutvalg 20.11.2019:

Behandling:

Enstemmig vedtatt.

SU- 001/19 Vedtak:

Saken tas til orientering.

Formannskapet 21.11.2019:

Behandling:

Enstemmig vedtatt.

FS- 102/19 Vedtak:

Driftsbudsjettet 2020:

1. Rammer og disponering

a) Kommunestyret vedtar fellesinntekter og fellesutgifter med en netto inntekt på 450,076 mill. kr. Netto driftsrammer for rammeområdene fordeles slik det framgår av budsjettskjema 1A og IB i rådmannens talldel.

b) Tiltak for å tilpasse driften til vedtatte netto driftsrammer, gjennomføres slik det er redegjort for i saksutredningen for de ulike rammeområder.

c) Ved ledighet skal alle faste stillinger gjennomgå en løpende vurdering om endring, videreføring, eller inndragning. Sak fremmes for administrasjonsutvalget før eventuell utlysning og tilsetting foretas. Stillingen i etablert turnusordning innenfor helse- og omsorgstjenesten, og ikke-administrative stillinger i grunnskolen og barnehagen unntas.

d) Kontantoverføringen til Nome kirkelige fellesråd fastsettes til 5,965 mill. kr, og inngår i

rammeområde D: Kirkelige formål.

e) Kommunestyret slutter seg til handlingsplan for disponering av eventuelle statlige midler til næringsfond og kraftfond slik det framkommer i rådmannens tekstdel i punkt 6.8.3 under rammeområde H: Samfunnsutvikling.

f) Under forutsetning at det bevilges midler til statlig næringsfond i 2020, delegerer kommunestyret til MTNU AS å forvalte disse midlene i sin helhet til bedriftsretta støtte. Bevilgninger pr sak begrenses til kr 50.000.

2. Skatter, gebyrer og betalingssatser.

Fellesinntekter

a) Det utlignes skatt på formue/inntekt med maksimalsatser for inntektsåret 2019.

b) Det skrives ut skatt på formue/inntekt med maksimalsatser for inntektsåret 2020.

c) I medhold av eiendomsskattelov §§ 2 og 3, skrives eiendomsskatten ut etter utskrivningsalternativ «A) Faste eiendommer i hele kommunen».

- Den generelle skattesatsen settes til 7 promille. Satsene differensieres ved at den sats som skal gjelde for boliger og fritidseiendommer settes til 5 promille.
- Nyoppført bygning som brukes som bolig fritas etter eiendomsskatteloven § 7 bokstav c i 5 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket.
- Eiendomsskatten skal betales i fire eller tolv terminer.
- Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen skattevedtekter fastsatt av Sakkyndig nemnd for eiendomsskatt. Fra skatteåret 2020 gjelder nye takster. For utskrivning av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet.
- For skatteåret 2020 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsatt grunnlag» i henhold til overgangsregelsen i eiendomsskattelovens § 3 og 4, første ledd. Dette særskilte grunnlaget skal i 2020 være lik 5/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaket av at produksjonsutstyr og -installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk, som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom.

d) Husleie i kommunale boliger øker med 1,5 % med virkning fra 01.04.2020.

Det samme gjelder for all korttidsutleie og utleie av andre kommunale bygninger hvor annet ikke er bestemt.

Utleiesatsen for kultur-, idretts- og skolebygg er uendret (kr 70) for foreninger og private fra Nome kommune.

Oppvekst

e) Foreldrebetaling i kommunale barnehager justeres samsvar med Stortingets endelige vedtak for maksimalsatser pr måned (Regjeringens forslag kr 3.135 pr måned fra 1. Januar). I tillegg kreves inn kr 300 for mat i barnehagen.

Korttidsplasser, redusert plass og søskenmoderasjon betales forholdsvis.

f) Foreldrebetaling i skolefritidsordninga økes med 3,1 % fra kr 2.185 til kr 2.253 pr måned for hel plass (38-ukers tilbud), og økes fra 2.425 til kr 2.500 pr måned for hel plass (44-ukers-tilbud). For færre antall dager i uka betales forholdsvis.

Helse og omsorg

g) Betaling for ordinært opphold i institusjon fastsettes med grunnlag i forskrift fra Helse- og omsorgsdepartementet.

h) Egenbetaling ved korttidsopphold i institusjon og Bjervatun økes fra kr 165 til kr 170 pr

døgn.

i) Egenbetaling på aktivitetssenter økes fra kr 165 til kr 170 pr dag. Dette innbefatter måltider og transport.

j) Pris på salg av middag er kr 85, og økes ikke.

k) Prisen på abonnement på hjemmehjelp økes for de med inntekt over 2G. Minsteprisen fastsettes av Staten og økes videreføres på kr 210. De øvrige prisene på abonnementet foreslås endret i tråd med tabellen under:

	Nettoinntekt før særfradrag	Pris abonnement pr mnd.
Inntil 2G	kr 199 716	210
2G – 3G	kr 199 716	870
3G – 4G	kr 387 532	1.300
Over 4G	kr 399 432	1.500

Ingen betaler mer enn selvkost (312 kr/time).

l) Pris på leie av trygghetsalarm økes fra kr 295 til kr 305 pr måned. Installasjon av nøkkelboks fastsettes til kr 300 (engangsavgift).

m) Oppholdsbetaling på Bjervatun økes med kr 300 pr måned til henholdsvis kr 8.700 (små rom) og kr 9.000 (store rom).

Samfunnsutvikling

n) Elevavgift ved Nome kulturskole øker med 2,8 % fra kr 3.017 for skoleåret 2018/2029 til 3.101 for skoleåret 2019/2020.

o) Vedtatt reglement gir fullstendig grunnlag for betaling av gebyrer (tilknytning/årsgebyrer).

Bolig med husbankstørrelse kan få årsgebyrer som følger:

- Nome kommune fastsetter renovasjonsgebyr lik det IATA IKS vedtar som sitt inntektskrav.
- Nome kommune fastsetter slamtømmingsgebyr lik det IATA IKS vedtar som sitt inntektskrav.
- Feie- og tilsynsgebyr øker med 8,2 % fra kr 376 til 407 pr pipe **ekskl. mva.**
- Vanngebyr fastsettes til kr 4.035 **ekskl. mva.** (uendret fra 2019).
- Avløpsgebyr fastsettes til kr 6.191 **ekskl. mva.** (uendret fra 2019).
- Tilknytningsavgift vann er uendret med kr 1.000 ekskl. mva.
- Tilknytningsavgift avløp er uendret med kr 1.000 ekskl. mva.

p) Boligeiendommer som ikke helt eller delvis er utleid/utlånt til andre, kan få redusert sine samlede eiendomsgebyrer til kr 7.500 **inkl. mva** pr. år, etter årlig søknad. Dette under forutsetning av at husstanden har en samlet personinntekt under 2G ved siste ordinære ligning (inntektsåret 2019). Samfunnsutviklingsetaten administrerer ordningen.

3. Diverse

Rådmannen gir tilbakemelding om budsjettutviklingen i 2020 i form av tertialrapportering (pr 1. mai og 1. september) til kommunestyret.

Investeringsbudsjettet 2020:

4. Investeringer for 2019 med finansiering, herunder låneopptak, vedtas med de tiltak og beløp som går fram av budsjettskjema 2A og 2B i rådmannens talldel.

5. Det er en forutsetning at alle investeringstiltak er fullfinansierte før igangsetting.

6. Nome kommune tar opp startlån i Husbanken med kr 5 mill. til videre utlån.

7. I samsvar med vedtatt finansreglement, gis rådmannen fullmakt til å velge kredittinstitusjon og lånevilkår, herunder fastsette løpetid innenfor vedtatt låneramme.

8. Kapitalinntekter av enhver art som inntektsføres i investeringsbudsjettet, avsettes i sin

helhet til ubundet investeringsfond dersom det ikke er knyttet særskilte vilkår til inntektene

(Kommunestyret gjør endelig vedtak).

Vedlegg:

14.11.2019	Budsjettskjema 1A og 1B - Hovedrammer 2020-2023	307789
21.11.2019	Budsjettskjema 2A - Investeringsbudsjettet (justert 211119)	308860
21.11.2019	Budsjettskjema 2B - Investeringsprogram 2020-2023 (justert 211119)	308861
14.11.2019	Budsjettskjema 2A - Investeringsbudsjettet	308081
14.11.2019	Budsjettskjema 2B - Investeringsprogram 2020-2023	308082
21.11.2019	Rådmannens tekstdel (justert 211119)	308862
14.11.2019	Rådmannens tekstdel	308083
14.11.2019	Orientering budsjett 2020 - økonomiplan 2020-2023	307791
14.11.2019	KOSTRA- og demografianalyse Nome kommune 2018	307754

Faktiske opplysninger

Kommunedirektørens forslag til budsjett for 2020 og økonomiplan for 2020-2023 framgår av vedlagte dokumenter.

Ulefoss, 07.11.2019
Kommunedirektøren